

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul prezentului proiect de act normativ

Ordonanță de urgență privind unele măsuri pentru implementarea unor proiecte cu finanțare externă la nivelul Ministerului Educației și Cercetării

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițiativa Ministerului Educației și Cercetării

2.2 Descrierea situației actuale

Ministerul Educației și Cercetării în calitate de agenție de implementare, prin Unitatea de management al proiectelor cu finanțare externă a implementat Proiectul privind învățământul secundar – ROSE, proiect aprobat prin Legea nr.234/2015 de ratificare a Acordului de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Washington la 17 aprilie 2015. Perioada de implementare a Proiectului ROSE s-a finalizat la 30 noiembrie 2024, conform amendamentului nr. 3 la acordul de împrumut. Ulterior acestei perioade Ministerul Educației a avut obligația închiderii proiectului prin desfășurarea unor activități specifice. Închiderea proiectului a fost făcută de experții care au participat la implementarea acestuia, întrucât aceștia au competențele și experiența necesare, cunosc tipul de activități și documente prevăzute de reglementările Băncii Mondiale și de cele specifice proiectului.

Finanțarea activităților din Proiect s-a realizat din fondurile obținute prin Acordul de Împrumut, iar angajarea personalului s-a făcut pe perioada de implementare a acestuia, respectiv până la data de 30 noiembrie 2024. Având în vedere volumul mare de activități pentru închiderea acordului, care nu au putut fi acoperite până la data de 30.11.2024, prin O.U.G. nr.132/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și pentru completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative a fost prelungită activitatea UMPFE cu un an.

Pentru a valorifica experiența acumulată în implementarea proiectelor strategice, în paralel cu închiderea Proiectului privind învățământul secundar – ROSE, la UMPFE a desfășurat și următoarele activități:

- *Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar runda a II-a – Suport pentru Școli mici (PNRAS-SSM)*, buget 25.000.000 euro. Prin acest proiect se acordă suport școlilor conform ordinelor ministrului educației nr 3775/12.02.2024 și nr. 3192/30.01.2025, prin derularea contractelor pentru tichetele sociale, realizarea documentelor necesare pentru contractarea serviciilor privind achiziția serviciilor de expertiză educațională și sprijin pentru unitățile de învățământ care implementează granturi finanțate prin proiectul Programul National pentru Reducerea Abandonului Școlar Runda a II-a – Școli Mici, a echipamentelor solicitate de către școli, și a serviciilor de formare cadre didactice. Finalizare activitate la 30 iunie 2026, posibilitate de prelungire până la 31 august 2026.
- Pregătirea unor metodologii privind utilizarea costului standard în cadrul Programului Educație și Ocupare (PEO), în vederea simplificării elaborării și implementării proiectelor educaționale care se

desfășoară într-un număr mare de școli și presupun reducerea birocrăției pentru managementul și cadrele didactice din aceste școli și facilitarea focalizării pe progresul școlar și reducerea abandonului.

- Pregătirea și depunerea proiectelor „Restart Edu – Programul A doua șansă (ADȘ)” și „MATE Primar” în cadrul Programului Educație și Ocupare (PEO) 2021–2027, cu bugete semnificative și impact major la nivel național. Aceste proiecte finanțate în cadrul PEO vor fi contractate și implementate în următorii ani pentru a crea complementaritate cu PNRR și alte finanțări externe astfel încât se capitalizează sinergiile necesare.

Totodată, UMPFE are în pregătire două proiecte ce urmează a fi finanțate:

- proiectul *“Restart Edu”, Programul “A doua șansă” (ADȘ)- parcurs educațional pentru continuarea și finalizarea studiilor de bază în vederea integrării profesionale și civice*, pregătit de Ministerul Educației și Cercetării prin UMPFE, pentru a fi depus în cadrul acțiunii 6.f.5 din Programul Educație și Ocupare 2021–2027, și un buget de 42.000.000 euro. Proiectul vizează extinderea și consolidarea Programului „A Doua Șansă” la nivel național și răspunde unei nevoi stringente de reintegrare educațională și profesională a persoanelor care au abandonat timpuriu școala, pentru un grup țintă de 13.342 persoane.
- proiectul *“MATE Primar”* ce va extinde Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație de la nivelul secundar inferior, la nivelul primar, într-un număr de 2.500 de unități de învățământ ce sunt considerate vulnerabile conform Indexului de Vulnerabilitate la Părăsire Timpurie a Școlii pregătit de Banca Mondială, și un buget de 240.000.000 euro. Din cele 2.500 de unități de învățământ, estimăm că 1.000 de unități de învățământ sunt cu personalitate juridică și alte 1.500 de unități de învățământ sunt structuri arundate. Marea majoritate a acestor unități se află în mediul rural și se încadrează în categoria de risc cu vulnerabilitate mare. Se estimează un grup țintă de 100.000 elevi din aceste unități. Grupul țintă estimat acoperă cifra menționată în Ghidul aferent Programului de Educație și Ocupare (PEO), de aproximativ 8.000 elevi.

Având în vedere calendarul acestor proiecte și rolul esențial al UMPFE în implementarea și monitorizarea lor, este necesară prelungirea activității unității și asigurarea resurselor corespunzătoare.

2.3 Schimbări preconizate

Prin acest act normativ se asigură continuarea funcționării UMPFE pentru implementarea proiectelor *Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar runda a II-a – Suport pentru Școli mici (PNRAS-SSM)*, Pregătirea unor metodologii privind utilizarea costului standard în cadrul Programului Educație și Ocupare (PEO), precum și pentru pregătirea depunerii proiectelor ***“Restart Edu”, Programul “A doua șansă” (ADȘ)- parcurs educațional pentru continuarea și finalizarea studiilor de bază în vederea integrării profesionale și civice și proiectul “MATE Primar” ce va extinde Mecanismul de Avertizare Timpurie în Educație de la nivelul secundar inferior, la nivelul primar.***

Adoptarea prezentei ordonanțe de urgență este determinată de necesitatea menținerii și funcționării continue a Unității de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă (UMPFE) din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, structură esențială pentru implementarea investițiilor și reformelor finanțate prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) și prin Programul Educație și Ocupare 2021–2027 (PEO).

Această măsură este justificată de obligațiile asumate de România față de Comisia Europeană privind îndeplinirea condiției favorizante 4.3 – „Educație”, stabilită prin Regulamentul (UE) 2021/1060, care impune existența unui cadru strategic coerent și a unei capacități instituționale funcționale pentru

implementarea reformelor și investițiilor în domeniul educației.

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene a confirmat că menținerea capacității administrative și operaționale a Ministerului Educației și Cercetării este o condiție esențială pentru îndeplinirea acestei condiții favorizante, precum și pentru evitarea riscului de suspendare a plăților aferente programelor cu finanțare externă.

În absența unei reglementări imediate, activitatea Unității de Management ar fi întreruptă, ceea ce ar conduce la blocarea implementării unor programe educaționale de interes strategic național, precum:

- Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar (PNRAS), inclusiv componentele dedicate școlilor mici și vulnerabile (PNRAS-SSM);
- Programul Educație și Ocupare (PEO), ce include măsuri de reducere a abandonului școlar (MATE) la nivel primar și programul „A Doua Șansă” destinat reintegrării tinerilor și adulților în educație.

Valoarea cumulată a acestor proiecte depășește 300 de milioane de euro, iar desființarea Unității de Management ar genera:

- pierderi semnificative de fonduri europene și nerambursabile;
- întârzieri în atingerea jaloanelor și a țăntelor asumate prin PNRR;
- neîndeplinirea condiției favorizante 4.3 – Educație, cu efecte directe asupra eligibilității României de a primi fondurile europene.

Respectarea criteriilor conform 4.3 – „Educație” reprezintă o condiție pentru implementarea Programului Educație și Ocupare (PEO), iar neîndeplinirea obligațiilor din acest domeniu poate determina suspendarea finanțărilor la nivel național.

Prin urmare, situația este una extraordinară, caracterizată prin existența unui risc iminent de pierdere a finanțării externe nerambursabile și de afectare a angajamentelor internaționale asumate de statul român față de Comisia Europeană.

În acest context, adoptarea prezentei ordonanțe de urgență este imperativă pentru:

- asigurarea funcționalității Unității de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă din cadrul Ministerului Educației și Cercetării;
- menținerea conformității cu cerințele Comisiei Europene privind condiția favorizantă 4.3 – Educație;
- prevenirea blocării programelor PNRR și PEO și garantarea absorbției fondurilor europene în termenele stabilite.

2.4 Alte informații

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ – nu e cazul

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4 Impactul macroeconomic Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.6 Impactul asupra mediului înconjurător Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării nu e cazul						
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.						
3.9 Alte informații – Nu este cazul.						
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
iii. cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul						
4.8 Alte informații Nu are impact financiar asupra bugetului general consolidat. Finanțarea se va realiza cu încadrare în bugetul aprobat Ministerului Educației și Cercetării pentru anul 2025, respectiv pentru anul 2026.						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Nu este cazul						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Nu este cazul						
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Nu este cazul						
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE Nu este cazul						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul						
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Nu este cazul						
5.6. Alte informații Nu este cazul						

Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative	Nu este cazul
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate.	În conformitate cu prevederile art. 7 alin.(13) din Legea nr. 52/2003, privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Educației. Proiectul de hotărâre de Guvern a fost analizat în cadrul Comisiei de Dialog Social din cadrul Ministerului Educației.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Nu este cazul
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	Nu este cazul
6.5 Informații privind avizarea de către:	a) Consiliul Legislativ - se supune avizării b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării – nu este cazul c) Consiliul Economic și Social – nu este cazul d) Consiliul Concurenței - nu este cazul e) Curtea de Conturi - nu este cazul
6.6 Alte informații	Nu sunt
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în data de pe pagina de internet a Ministerului
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.
7.3 Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a: Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	- Nu este cazul
8.2 Alte informații	- Nu este cazul

Față de cele prezentate, supunem avizării prezentul proiect de Ordonanță de Urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru implementarea unor proiecte cu finanțare externă la nivelul Ministerului Educației și Cercetării.

MINISTRUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

Daniel - Ovidiu DAVID

AVIZAT:

MINISTRUL FINANTELOR,

Alexandru NAZARE

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

Radu MARINESCU